

TARTU ÜLIKOOL
Narva kolledž

Kuidas valmistada ette ja toetada last eestikeelsele õppele üleminekul

Anna Golubeva

TAUSTAK S

vahetas neli kooli, õppis väikeklassis, lõpetab igal kevadel kiituskirjaga, vajab logopeedilist tuge, astus ülikooli, autismispektrihäire, õppis esimeses klassis koos 28 lapsega, jumaldab oma esimest õpetajat, mängib viiulit, ATH, tegi sisseastumiskatse Zoomis, armastab käia koolis

LAPSEVANEMA MURED

PIKAAJALISE PERSPEKTIIVI PUUDUMINE

OMA TEGEVUSETUS JA SELLEGA SEOTUD

HIRM JA PETTUMUS

SEGASED SÕNUMID ÜLEMINEKU KOHTA

ÜLEMINEKU NEGATIIVNE KUVAND

MEEDIAS

SEGANE ARUSAAM ENDA ROLLIST

LAPSEVANEMALE TEADMISEKS

Suhtluskeele ja ainekeeles erinevused ja areng

Teise keele arengu etapid

Võimalused toetada oma last

Suhtluskeel (BICS)	Ainekeel (CALP)
Põhineb igapäevateadmistel	Põhineb abstraktsematel teadmistel
Omandamine teise keelena võtab 2–5 aastat sõltuvalt keelest, kasutatavast metoodikast, õppija huvist ja võimekusest	Omandamine teise keelena võtab 5–7 aastat sõltuvalt keelest, kasutatavast metoodikast, õppija huvist ja võimekusest
Ei esita väga kõrgeid kognitiivseid nõudeid	Esitab kõrgeid kognitiivseid nõudeid
Peamised osaoskused: kuulamine ja rääkimine	Eeldab kõikide osaoskuste arendamist

TEISE KEELE ARENGU ETAPID

OMA ESIMESES KEELES RÄÄKIMISE PERIOOD

VAIKIV PERIOOD

VARAJANE KEELEKASUTUSE/KÕNEMOODUSTUSE PERIOOD

PRODUKTIIVSE KÕNEOSKUSE ARENGU PERIOOD

KEELE ISESEISVA KASUTAMISE PERIOOD

KEELE VABAKASUTUSE PERIOOD

VAIKIV PERIOOD

LAPS	ÕPETAJA
• PÜÜAB MÕISTA ÕPETAJAT • ÕPIB ORIENTEERUMA KESKKONNAS JA TEGEVUSTES • OSALEB TEGEVUSTES • KORDAB ÜKSIKUID SÕNU KOORIS	• JÄLGIB LAST JA KONTROLLIB MÕISTMIST • KAASAB LAST TEGEVUSTESSE • EI SUNNI LAST KEELT KASUTAMA, JÄLGIB LAPSE HUVI JA MOTIVATSIOONI

VAIKIV PERIOOD

VAIKIVA PERIOODI PIKKUS ON INDIVIDUAALNE (KUNI 1 ÕPPEAASTA)

VAIKIVAS PERIOODIS ON VÄGA TÄHTSAD VANEMATE HOIAKUD JA
TEGEVUSED

ON MÄRGITUD SEOS VAIKIVA PERIOODI PIKKUSE JA KEELEOSKUSE
“PUHTUSE” VAHEL

VARAJANE KEELEKASUTUSE/KÕNEMOODUSTUSE PERIOOD

LAPS	ÕPETAJA
• MÕISTAB ÕPETAJA KÕNET TUTTAVATE TEEMADE KONTEKSTIS • VASTAB KÜSIMUSTELE “EI”, “JAH” • KASUTAB HOLOFRAASE ”LÄHME ÕUE”, ”HEAD AEGA” • SEGAB KEELI	• JÄLGIB LAST JA KONTROLLIB MÕISTMIST • JULGUSTAB KEELEKASUTUST • VÕTAB VASTU EMAKEELSET VASTUST JA KORDAB SEDA EESTI KEELES

PRODUKTIIVSE KÕNEOSKUSE ARENGU PERIOOD

LAPS	ÕPETAJA
• KASUTAB HOLOFRAASE • SEGAB KEELI • KASUTAB LÜHIKESI FRAASE JA LAUSEID • HAKKAB KASUTAMA OMANDATUD SÕNAVARA • ESINEB PALJU GRAMMATILISI VIGU • ASENDAB MUDELIS SÕNU, • KONSTRUEERIB TÄHENDUSED JA REEGLID TEISES KEELES EMAKEELE EESKUJUL	• JÄLGIB LAST JA KONTROLLIB MÕISTMIST • JULGUSTAB KEELEKASUTUST • JULGUSTAB LAST KORRATA TÄISFRAASI JA LAUSET

LAPSEVANEMA TUGI LAPSELE

TARTU ÜLIKOOL
Narva kolledž

- Suhtlemine lapsega emakeeles (koolis toimunu ja õpitu kohta, igapäevased teemad)
- Emakeelse sõnavara areng
- Positiivne hoiak eesti keele suhtes
- Eestikeelse keskkonna loomine
- Õpioskuste arengu toetamine

LAPSEVANEMATE KAASAMINE: KASULIKUD LINGID

TARTU ÜLIKOOL
Narva kolledž

kooliaste

1. <https://kuulamineonkuld.ee>
2. <https://lolala.ee/laulud>
3. <https://lasteekraan.err.ee/vaata-ja-kuula>

põhikool

1. <https://www.youtube.com/@kristosiig>
2. <https://www.hev.edu.ee/index.html%3Fid=107.html>

!!! <https://koneravi.ee>

TÄNAN!

anna.golubeva@ut.ee